

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ**

Αθήνα, **11-01-2018**

Αριθ. Πρωτ. : **3423**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198,
Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Ειρ. Κουγιουμτζέλη -
Αθανασούλια
Τηλέφωνο : 2132125601-642
Fax : 2132125701
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Υπόψη: Ν. Σταματίου

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ'αριθμ. πρωτ.: 2210/20-12-2017 ερώτηση που κατατέθηκε από τον Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Τζαβάρα»

Για τα αναφερόμενα στην εισαγωγική περιγραφή της ερώτησης σχετικά με την ανάθεση της διαχείρισης ή/και της μεταβίβασης τόσο των μη εξυπηρετούμενων όσο και των εξυπηρετούμενων τραπεζικών δανείων σε Εταιρίες Διαχείρισης ή Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις πρέπει να σημειωθεί ότι με το ν. 4354/2015 τέθηκαν αυστηροί όροι ελέγχου και κανόνες λειτουργίας των funds, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η προστασία των δανειοληπτών. Η μη χειροτέρευση της θέσης του δανειολήπτη από ένα fund, έναντι της θέσης που είχε με την τράπεζα, είναι υψίστης σημασίας, διότι συνεπάγεται ότι ο δανειολήπτης θα συνεχίσει να λαμβάνει τις ίδιες προστατευτικές πρόνοιες. Ειδικότερα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

- Οι Εταιρίες Διαχείρισης ή Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις υποχρεώνονται να έχουν έδρα στην Ελλάδα ή κάπου αλλού στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Όσον αφορά τους αποκτώντες δάνεια από τρίτες χώρες, έχουν τη διακριτική ευχέρεια να εγκατασταθούν στην Ελλάδα με υποκατάστημα, υπό την επιφύλαξη εφαρμογής των ενωσιακών διατάξεων και δεν πρέπει να έχουν έδρα σε κράτος που έχει προνομιακό φορολογικό καθεστώς ή σε μη συνεργάσιμο κράτος.
- Οι παραπάνω εταιρείες λειτουργούν εντός αυστηρού ρυθμιστικού πλαισίου και εποπτεύονται για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του ν. 4354/2015 από την Τράπεζα της Ελλάδος. Λαμβάνουν ειδική άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος, με δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν αξιολόγησης και συνεκτίμησης διαφόρων κριτηρίων (περιγράφονται στην παρ. 5 του αρ. 1 του ν. 4354/2015). Η διαδικασία αδειοδότησης υπηρετεί την αρχή της διαφάνειας στην ταυτότητα των μετόχων, με κριτήρια διαπιστευτήρια της καλής τους φήμης, της εμπειρίας και της ικανότητας. Αξιολογούνται, επίσης, οι αναλυτικές δράσεις της

στρατηγικής των εταιριών, του επιχειρησιακού πλάνου και της μεθοδολογίας διεκδίκησης των δανείων, με έμφαση στην αναδιάρθρωση / ρύθμιση και όχι στους πλειστηριασμούς.

- Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται με απόφασή της να αρνηθεί αιτιολογημένα τη χορήγηση της άδειας ή να αναστείλει την χορηγηθείσα άδεια σε εταιρίες διαχείρισης των απαιτήσεων ή να ανακαλέσει την άδεια ή να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο σε περίπτωση παραβίασης κάποιας διάταξης. Σε περίπτωση παραβίασης των αυστηρών όρων που τίθενται η ΤτΕ δύναται να αφαιρεί την άδεια από τις εν λόγω εταιρείες.
- Αναγκαία προϋπόθεση για την πώληση των απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι (παρ. 2, αρ. 3, ν. 4354/2015) οι τράπεζες να έχουν κάνει πρόσφατη (μέχρι 12 μήνες) εμπειριστατωμένη και ουσιαστική πρόταση ρύθμισης στους δανειολήπτες, να διακανονίσει τις οφειλές του βάσει γραπτής πρότασης κατάλληλης ρύθμισης με συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής σύμφωνα και με τις διατάξεις του ΚΔΤ (μειωμένη δόση και επιμήκυνση, περίοδος χάριτος, καταβολή μόνο τόκων, μείωση επιτοκίου, μερική διαγραφή οφειλής), στην οποία ο δανειολήπτης δικαιούται να καταθέσει αντιπρόταση ρύθμισης με βάση την ικανότητα αποπληρωμής του ή πρόταση εξαγοράς του δανείου του (βλέπε και σχετική αναφορά παραπάνω). Επιπλέον επί μεταβίβασης απαιτήσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων ο νέος εκδοχέας συνεχίζει τη διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας από το στάδιο που ήταν πριν τη μεταβίβαση.
- Στις περιπτώσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων καθώς και στις περιπτώσεις ανάθεσης διαχείρισης δεν χειροτερεύει η ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή και δεν επιτρέπεται η μονομερής τροποποίηση όρου σύμβασης, καθώς και του επιτοκίου (παρ. 7, αρ. 3, ν.4354/2015). Το πλαίσιο προστασίας για τα δάνεια που θα πωληθούν είναι το ίδιο με αυτό που ισχύει για τις τράπεζες.
- Υπάρχει ειδική πρόνοια για τις τραπεζικές συμβάσεις με κυμαινόμενο επιτόκιο στα εξυπηρετούμενα δάνεια, καθώς ο νέος ιδιοκτήτης δεν θα μπορεί να αυξήσει το περιθώριο επιτοκίου (spread) πάνω από το επίπεδο που ήταν στην ημερομηνία της μεταβίβασης. Μόνη εξαίρεση αποτελούν περιπτώσεις όπου η αρχική σύμβαση περιέχει πρόβλεψη εξέλιξης του spread, με συγκεκριμένο τρόπο που μπορεί να ποσοτικοποιηθεί (με ακρίβεια και με συγκεκριμένα αντικειμενικά κριτήρια. Κάτι που ισχύει κυρίως περιπτώσεις επιχειρηματικών δανείων, όπου συνδέεται το spread με την μελλοντική κερδοφορία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, που ούτως ή άλλως σπανίζουν, η μεταβολή του επιτοκίου δεν εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των δανειστών.
- Προς αποφυγή της εφαρμογής επιθετικής στρατηγικής των μη τραπεζικών ιδρυμάτων, στον Νόμο αποτυπώθηκε η ανάγκη δημοσιοποίησης περιοδικών στοιχείων από μέρους τους που να αφορούν τον όγκο και την ποιότητα των αναδιαρθρώσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων, στοιχεία που θα καταδεικνύουν - μεταξύ άλλων- πόσα δάνεια έχουν ρυθμιστεί, από τα οποία θα διαφαίνεται αν οι ρυθμίσεις είναι αρκετές και αν είναι επαρκείς για τους δανειολήπτες.
- Όλοι οι κανόνες προστασίας καταναλωτή, ο Κώδικας Δεοντολογίας των τραπεζών, οι εύλογες δαπάνες διαβίωσης για τον καθορισμό των δόσεων με βάση την πραγματική δυνατότητα αποπληρωμής, ο αναμορφωμένος νόμος για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά (νόμος Σταθάκη) κ.λπ. οι οποίοι ισχύουν για τις τράπεζες, θα ισχύουν και για τα funds.

Επί των ερωτημάτων σημειώνονται τα ακόλουθα:

1. Στη διάρκεια της κρίσης η μείωση των εισοδημάτων και η εκτόξευση της ανεργίας προκάλεσε αδυναμία αποπληρωμής οφειλών σε πολλούς δανειολήπτες. Στην περίπτωση, δε, καταναλωτικών και προσωπικών δανείων, τα επιτόκια ήταν ακρουντως υψηλά ώστε η οφειλή να επιβαρύνεται

υπερβολικά. Για τον λόγο αυτό, τόσο στη διαδικασία ρύθμισης οφειλών σε καθυστέρηση που περιγράφει ο επικαιροποιημένος Κώδικας Δεοντολογίας των Τραπεζών (για φυσικά πρόσωπα, επαγγελματίες, καθώς και πολύ μικρές επιχειρήσεις) όσο και σε εκείνη του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων (για φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν πτωχευτική ικανότητα), προβλέπεται η δυνατότητα σημαντικής ελάφρυνσης των οφειλών από τόκους και λοιπές προσαυξήσεις. Επιπλέον, τα φυσικά πρόσωπα χωρίς πτωχευτική ικανότητα μπορούν να υπαχθούν στο ν. 3869/2010 και στις τροποποιήσεις του (νόμος «Κατσέλη – Σταθάκη»), ένα ιδιαίτερα εκτενές πλαίσιο προάσπισης της πρώτης κατοικίας, που λαμβάνει υπόψη τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης προκειμένου να καταλήξει σε ρεαλιστικό σχέδιο αναδιάρθρωσης και αποπληρωμής των οφειλών. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την ΚΥΑ περί απλοποιημένης διαδικασίας ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων που δεν ξεπερνούν το ποσό των 50.000€ (130060/29-11-2017), προβλέπεται επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο euribor τριμήνου, προσαυξημένο κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες και κατά την εισφορά του ν. 128/1975.

2. Όσον αφορά στο ζήτημα της εξαγοράς του δανείου από τον ενδιαφερόμενο οφειλέτη με το ίδιο τίμημα, σημειώνονται τα κάτωθι:

- i. Τι ισχύει στην Κύπρο (άρθρο 18, ν. 4541/27.11.2015, «περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα»): Με κρυφή την προσφορά κάποιου fund, δίνεται η δυνατότητα στο πιστωτικό ίδρυμα να δημοσιοποιήσει την πρόθεση του να πωλήσει απαίτηση σε ΦΕΚ και σε τρεις εφημερίδες χωρίς επιστολή στον δανειολήπτη και να αναμείνει 45 ημέρες για αντίδραση του δανειολήπτη (πρόταση εξαγοράς) ή να στείλει επιστολή στον δανειολήπτη με την οποία τον καλεί να υποβάλλει πρόταση εξαγοράς εντός 45 ημερών ενόψει της πώλησης του δανείου του
- ii. Τι ισχύει στην Ελλάδα (άρθρο 70, ν. 4389/16): Εντός του πλαισίου του ΚΔΤ ο δανειολήπτης κάλλιστα μπορεί να αντιπροτείνει την εξαγορά του δανείου του, με βάση τα προβλεπόμενα στην παράγραφο ε' του 3ου Παραρτήματος του αναθεωρημένου ΚΔΤ (ΦΕΚ Β 2376/ 2-8-16), που προβλέπει ότι μπορεί το δάνειο να εξαγοραστεί με εφάπαξ καταβολή σε μετρητά και διαγραφή του υπολοίπου της οφειλής του ή και άλλες λύσεις, σύμφωνα με την ικανότητα αποπληρωμής του και τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης του.
- iii. Το πλαίσιο που διαμόρφωσε η κυβέρνηση (ν. 4354/2015 και ν. 4389/2016) περιλαμβάνει πρωτοφανείς στα ευρωπαϊκά χρονικά πρόνοιες και δικλίδες ασφαλείας, που επιβάλλονται σε μη τραπεζικά ιδρύματα προκειμένου αυτά να μην αναπτύξουν επιθετική στρατηγική στην Ελλάδα. Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, προστατεύει τους δανειολήπτες και τους δίνει πρόσθετες ευκαιρίες εξεύρεσης λύσης ρύθμισης με τους πιστωτές τους, ακόμα και δυνατότητα εξαγοράς του δανείου τους, πριν ή μετά τη μεταβίβαση του δανείου τους.

3. Όσον αφορά τη δραστηριοποίηση Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Επιμελητηρίων, αυτό θα ήταν εφικτό εφόσον συστήσουν εταιρείες που πληρούν τα κριτήρια (βλέπε ν. 4389/2016 και ν. 4354/2015) για την απόκτηση της ειδικής άδειας Εταιρίας Διαχείρισης ή Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (οι ίδιοι οι Οργανισμοί δεν μπορούν να αποκτήσουν την άδεια, καθώς είναι ΝΠΔΔ). Συγκεκριμένα θα πρέπει να συστήσουν Ανώνυμη Εταιρεία, που σύμφωνα με το καταστατικό της μπορεί να προβαίνει σε απόκτηση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις και έχει μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 100.000 ευρώ.

Σε κάθε περίπτωση οι αρμόδιες υπηρεσίες βρίσκονται σε διαρκή συνομιλία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη, για την υιοθέτηση των βέλτιστων διεθνών πρακτικών και λύσεων όσον αφορά την ανακούφιση των δανειοληπτών μέσω ρυθμίσεων των μη εξυπηρετούμενων οφειλών τους.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης

Κ.Α.Α.
ΖΑΝΤΟΥΛΙΑΔΟΥ ΜΕΤΑΞΙΑ

Ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας

Φώτης Κουρμούσης